

ÖN LİSANS ÖĞRENCİLERİNİN MUHASEBE DERSLERİNE YÖNELİK TUTUMLARI ÜZERİNE BİR ARAŞTIRMA

A RESEARCH ON THE ATTITUDES OF ASSOCIATE DEGREE STUDENTS TOWARDS THE ACCOUNTING COURSES

İbrahim APAK^a,

^aDr. Öğretim Üyesi, Aksaray Üniversitesi, Sosyal Bilimler MYO, Muhasebe ve Vergi Uygulamaları Bölümü
ORCID: 0000-0002-5404-0361
E-posta: apakibrahim@gmail.com

Makale Türü
Araştırma Makalesi

Makale Geliş Tarihi
30.04.2020

Makale Kabul Tarihi
26.10.2020

ÖZ

Amaç - Ön lisans öğrencilerinin muhasebe derslerine yönelik tutumlarının tespit edilmesidir.
Yöntem - Aksaray Üniversitesi, Sosyal Bilimler Meslek Yüksekokulu, Muhasebe ve Vergi Uygulamaları bölümü öğrencilerine anket uygulanarak elde edilen 117 veri SPSS 20.0 programında analiz edilmiştir.

Bulgular - Öğrencilerin muhasebe derslerine yönelik tutumu olumlu yönde ortanın üzerindedir. Ayrıca araştırmada öğrencilerin demografik özellikleri ile muhasebe derslerine yönelik tutumları arasında farkların tespit edilmesi için analizler gerçekleştirilmiştir. Öğrencinin bulunduğu sınıf ile muhasebe derslerine ve muhasebe mesleğine yönelik tutumu farklılaşmaktadır.

Sonuç - Üniversite öncesinde muhasebe dersi almış olan öğrencilerin muhasebe derslerine yönelik tutum ortalamaları daha olumludur. Ayrıca okuduğu bölümü isteyerek tercih eden öğrencilerin muhasebe derslerine yönelik tutumları olumlu yönde daha yüksektir.

Anahtar Kelimeler: Muhasebe, Tutum, Muhasebe eğitimi.

JEL Kodları: M40, M41

ABSTRACT

Purpose - Determining the attitudes of associate degree students towards the accounting courses.

Methodology - A questionnaire was applied to the students of the Accounting and Tax Applications Department, Vocational School of Social Sciences, Aksaray University and 117 questionnaire data were analyzed in the SPSS 20.0 program.

Findings - The students' attitudes towards the accounting courses is positive and above the medium level. Also, analyzes are conducted to determine the differences between the demographic characteristics of students and their attitudes towards the accounting courses. The attitudes of the students towards the accounting classes and accounting profession differs by the first year, second year, and others.

Conclusions - The attitudes of the students who have taken an accounting course before university are more positive and the students that attend the department willingly have a more positive attitudes towards the accounting courses.

Keywords: Accounting, Attitudes, Accounting education.

JEL Codes: M40, M41

1. GİRİŞ

Muhasebeye ilişkin algı değerlendirildiğinde öğrencilerin algısı çoğunlukla olumsuz yönündedir (Malthus & Fowler, 2009; Akpınar & Yıldız, 2018; Ertuğrul & Özdemir, 2014). Genellikle öğrenciler muhasebenin tek düze ve sıkıcı olduğu düşüncesinden yola çıkarak bu olumsuz algıya sahip olmaktadır (Wells, 2015). Söz konusu bu yargıların değiştirilebilmesi için öğrencilerin muhasebe tutumlarının tespit edilmesi ve bu tutuma yol açan etkenlerin ortadan kaldırılabilmesi için çözüm önerilerinin getirilmesi gerekmektedir.

Muhasebeye yönelik tutumun değiştirilebilmesi için özellikle öğrencilerin muhasebe ile ilk kez karşılaştıkları derslere yönelik çalışmalar artırılmalıdır. Geiger ve Ogilby (2000) muhasebe tutumunda öğreticinin tavır ve yaklaşımının özellikle muhasebeye yönelik ilk (temel) derslerde öğrencilerin muhasebe alanında ilerleyip ilerlemeyeceğini etkilediğini ifade etmektedir. Başka bir ifadeyle öğrencilerin muhasebe ile tanıştığı ders – ki çoğunlukla bu genel (finansal) muhasebe dersidir - muhasebeye ilişkin tutumları şekillendirmektedirler. Bu noktada öğreticinin izlediği metodoloji, akademik bilgi düzeyi, kullandığı materyaller ve fiziki ortam gibi değişkenler öğrencinin muhasebe alanında ilerleme kararında etkili olabilmektedir.

Muhasebe tutumu üzerine yapılan araştırmalarda öğrencilerin muhasebe tutumu üzerinde en fazla öğretici (Góis & Brás, 2013; Geiger & Ogilby, 2000; Kutlu & Öztürk, 2018; Kızıl & Gencer, 2016) faktörünün etkili olduğunu göstermektedir. Marriott & Marriott (2003) öğrencilerin muhasebe eğitimi sonrasında, muhasebe eğitimi öncesine kıyasla daha olumsuz muhasebe algısına/tutumuna sahip olduklarını bulgulamışlardır. Bu açıdan verilen muhasebe eğitimi öğrencilerde muhasebeye ve muhasebe mesleğine olumsuz yönde etki etmektedir. Öte yandan Utku ve Erol (2015) muhasebe eğitimi alan öğrencilerin muhasebe algılarının dönem başından dönem sonuna (bazı alt boyutlar hariç) olumlu yönde geliştiği bulgusuna ulaşmışlardır. Benzer şekilde Aygün ve Gerekan (2012) çalışmalarında öğrencilerin muhasebe algısının dönem başından dönem sonuna doğru olumlu yönde değiştiği bulgusunu belirtmektedirler. Bunun yanı sıra öğrencinin cinsiyetinin de muhasebe tutumunu etkilediği yönünde bulgulara rastlanmaktadır (Byrne & Willis, 2005; Góis & Brás, 2013; Aksu & Oral, 2017).

Bu çalışmada muhasebe eğitimi alan ön lisans öğrencilerinin muhasebe derslerine yönelik tutumlarının belirlenmesine yönelik bir araştırma yapılmıştır. Araştırmada anket ile elde edilen veriler analiz edilmiştir. Ayrıca öğrencilerin demografik özellikleri ve muhasebe derslerine yönelik tutumları arasında farklılıkların olup olmadığının belirlenmesi amacıyla da analizler gerçekleştirilmiştir. Analizler sonucu elde edilen bulgular literatürdeki benzer araştırmalarda elde edilen bulgularla karşılaştırmalı olarak yorumlanmıştır.

2. LİTERATÜR TARAMASI

Araştırma kapsamında gerçekleştirilen literatür taramasıyla muhasebe eğitimi alan öğrencilerle gerçekleştirilen araştırmalar muhasebeye yönelik algı-tutum, muhasebe eğitimi sürecinin etkileri ve demografik özellikler kapsamında gerçekleştirilmiştir. Araştırma anketinde ve bulguların yorumlanmasında literatürden yararlanılmıştır.

Geiger ve Ogilby (2000) yapmış oldukları çalışmada muhasebe alanında öğrencilerin aldığı ilk ders ile birlikte öğrencilerin muhasebe algısı ve muhasebe alanında uzmanlaşmayı isteyip istememeleri üzerindeki etkisini incelemişlerdir. Araştırmada iki farklı üniversitedeki muhasebe alanında olan ve olmayan öğrencilere (n=331) finansal muhasebeye giriş dersi öncesinde ve sonrasında anket uygulanmıştır. Dönem başında muhasebe alanındaki öğrencilerin algıları diğer öğrencilere kıyasla daha biraz daha yüksek olmakla birlikte genel olarak olumlu yöndeyken; dönem sonunda her iki gruptaki öğrencilerin tutumları daha az olumlu düzeye indiği bulgulanmıştır. Ayrıca öğrencilerin muhasebe alanında uzmanlaşma tercihinde ve muhasebeye yönelik tutumlarında öğreticinin önemli rol oynadığı bulgulanmıştır.

Malthus ve Fowler (2009) yapmış oldukları çalışmada Yeni Zelanda'da muhasebe öğrencilerinin muhasebe algılarının tespit edilmesi amaçlanmaktadır. Çalışma kapsamında öğrenciler, öğretmenler ve öğrencilerin kariyer tercihlerinde etkili olan kişilerle mülakatlar ve odak grup görüşmeleri gerçekleştirilmiştir. Öğrencilerin muhasebe eğitiminin başında muhasebeyi sıkıcı buldukları ancak eğitimin sonunda muhasebe ve muhasebe mesleği ile ilgili daha olumlu hale geldikleri bulgusuna ulaşılmıştır. Öğreticilerin muhasebeye yönelik olumlu tutumları olmasına karşın kariyer planlama işi ile ilgilenen kişilerin diğer mesleklere göre hala muhasebenin sıkıcı olduğuna yönelik fikirlere sahip olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Góis ve Brás (2013) yapmış oldukları çalışmada Bologna süreci sonrasında Portekiz'de faaliyet gösteren iki farklı yükseköğrenim kurumunda yüksek lisans öğrencilerinin muhasebe algılarını incelemişlerdir. Dönem başında ve sonunda uygulanan anket sonuçlarına göre muhasebe dersine yönelik motivasyonları dönem başında oldukça yüksek olan öğrencilerin dönem sonunda algılarının olumsuzla döndüğü bulgusuna ulaşılmıştır.

Çakır, Canbaz ve Gümüş (2014) yapmış oldukları çalışmada meslek yüksekokulu öğrencilerinin muhasebe algısı ve beklentilerini incelemişlerdir. Araştırma Uzunköprü Meslek Yüksekokulu'ndaki öğrenciler (n=258) ile gerçekleştirilmiştir. Öğrencilerin panel, konferans gibi etkinliklerle eğitimlerinin desteklenmesi

beklentisinde olduğu; meslek yüksekokulundan önce muhasebe dersi alan öğrencilerin derslere daha iyi adapte olduklarını, ancak daha önce muhasebe dersi almayan öğrencilerin muhasebe algılarını olumsuz yönde etkilediği bulgusuna ulaşılmıştır.

Tuğay (2014) yapmış olduğu çalışmada muhasebe dersi alan öğrencilerin muhasebe algıları, muhasebe meslek algılarını ve öğretim elemanlarından beklentilerini incelemiştir. Çalışmada Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi ve üniversiteye bağlı Meslek Yüksekokullarında muhasebe dersi alan öğrencilere (n=896) anket uygulanmıştır. Araştırmada öğrencilerin çoğunluğunun daha önce muhasebe dersi almadığı, öğrencilerin muhasebe derslerinde orta düzeyde zorlandığı ve öğrencilerin çoğunluğunun muhasebe mesleğini yapmak istemediği sonucuna ulaşılmıştır.

Wells (2015) yapmış olduğu çalışmada Yeni Zelanda'da lise öğrencilerinin muhasebe algısının ve bu algının oluşumunun nasıl ve neden olduğunu ele almaktadır. Anket uygulaması ve odak grup görüşmeleri gerçekleştirilen öğrencilerin bir kısmı muhasebe programı öğrencilerden seçilirken bir kısmı ise muhasebe programından olmayan öğrencilerden seçilmiştir. Araştırma bulgularına göre muhasebe programı öğrencisi olan öğrencilerin algısı muhasebe programı öğrencisi olmayan öğrencilere kıyasla daha olumludur.

Utku ve Erol (2015) yapmış oldukları çalışmada muhasebe eğitimi alan öğrencilerin bir dönem sonunda muhasebe algılarındaki değişimi incelenmişlerdir. Akdeniz Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, İşletme ve İktisat bölümlerindeki öğrencilere (n=164) anket uygulanmıştır. Elde edilen bulgulara göre öğrencilerin muhasebe algıları belirli alt boyutlar dışında genel olarak olumlu yönde gelişmiştir.

Costa vd. (2015) yapmış oldukları çalışmada Brezilya'da bir devlet üniversitesindeki muhasebe, işletme ve iktisat bölümü öğrencilerinin muhasebeye giriş derslerine ilişkin algılarını incelemiştir. Öğrencilere (n=145) anket uygulanarak elde edilen veriler analiz edilmiştir. Elde edilen bulgulara göre muhasebe bölümü öğrencileri diğer bölümlerdeki öğrencilere oranla daha iyimser olmakla birlikte öğrenciler genel olarak olumlu muhasebe algısına sahiptir.

Kandemir, Kardeş ve Baykut (2016) yapmış oldukları çalışmada Meslek Yüksekokulu öğrencilerinin muhasebe eğitimine bakış açılarını ele almışlardır. Araştırma Afyon Kocatepe Üniversitesi'ne bağlı Meslek Yüksekokulu öğrencileri (n=272) ile gerçekleştirilmiştir. Analiz sonucu elde edilen bulguya göre öğrencilerin %52'sinin muhasebeye bakış açıları olumlu yöndedir.

Coşkun, Kır ve Özbay (2017) yapmış oldukları çalışmada öğrencilerin muhasebe eğitiminden beklentileri ve muhasebe eğitimine ilişkin görüşleri incelenmiştir. Araştırma Manisa Celal Bayar Üniversitesi, Ahmetli Meslek Yüksekokulu, Muhasebe ve Vergi Uygulamaları Bölümü öğrencileri (n=276) ile gerçekleştirilmiştir. Çalışmada okuduğu sınıf ile beklenti arasında fark olduğu bulgusuna ulaşılrken; cinsiyet, lise türü ve tercih sırası ile beklenti arasında istatistiki olarak anlamlı fark bulunamamıştır.

Aksu ve Oral (2017) yapmış oldukları çalışmada öğrencilerin muhasebe derslerine yönelik algı ve başarı durumlarını incelemiştir. Araştırma İnönü Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, Ekonometri ve İktisat Bölümlerindeki öğrencilerle (n=166) gerçekleştirilmiştir. Anket formu kullanılan çalışmada elde edilen verilerin analizine göre cinsiyet ile muhasebe algısı arasında istatistiki olarak anlamlı fark bulunmuştur. Ayrıca derslerin zorluğu algısı ile bölümler arasında farklılıklar olduğu bulgusuna ulaşılmıştır.

Gör (2017) yapmış olduğu çalışmada farklı bölümlerdeki öğrencilerin finansal muhasebe dersine yönelik algılarını etkileyen faktörleri ele almıştır. Araştırma Çankırı Karatekin Üniversitesi, İşletme, İktisat, Uluslararası Ticaret, Bankacılık ve Finans bölümlerindeki öğrenciler (n=356) ile gerçekleştirilmiştir. Araştırma bulgularına göre demografik özellikler muhasebe algısını etkilemektedir.

Akpınar ve Yıldız (2018) yapmış oldukları çalışmada muhasebe eğitimi alan öğrencilerin muhasebe algılarını metaforlar üzerinden incelemiştir. Sakarya Üniversitesi, İşletme, Sağlık Yönetimi, Finansal Ekonometri ve Yönetim Bilişim Sistemleri bölümlerindeki öğrenciler (n=271) ile gerçekleştirilen araştırmada öğrencilere muhasebeyi renk, hayvan, besin türü, mevsim, oyun, çiçek ve eşya olarak tanımlamaları istenmiştir. Elde edilen bulgulara göre öne çıkan muhasebe algısı zor, sıkıcı, karmaşık, gerekli, faydalı, önemli ve heyecan verici şeklindedir. Ayrıca öğrencilerin muhasebeyi tanımlamada en fazla kullandıkları metaforlar siyah, aslan (kaplan), sebze türü, kış, saklambaç, kaktüs ve hesap makinesi" olarak bulunmuştur.

3. ARAŞTIRMA

Araştırmanın amacı Aksaray Üniversitesi, Sosyal Bilimler Meslek Yüksekokulu, Muhasebe ve Vergi Uygulamaları Bölümü öğrencilerinin muhasebe derslerine yönelik tutumlarının tespit edilmesidir. Ayrıca araştırmada demografik özellikler ile muhasebe derslerine yönelik tutuma ilişkin farklılıkların tespit edilmesi amaçlanmaktadır. Muhasebe ve Vergi Uygulamaları Bölümünde öğrenciler dört dönemde zorunlu ve seçmeli türde olmak üzere muhasebe alanında Genel Muhasebe, Dönem Sonu Envanter İşlemleri, Maliyet Muhasebesi, Bilgisayarlı Muhasebe I-II, Şirketler Muhasebesi, Muhasebe Denetimi derslerini almaktadırlar (<https://obs.aksaray.edu.tr/oibs/bologna>, 2019).

3.1. Araştırmanın Yöntemi

Muhasebe ve Vergi Uygulamaları Bölümündeki normal öğretim ve ikinci öğretim öğrencilerinin katılımıyla gerçekleştirilen araştırmada öğrencilere 2019-2020 güz dönemi ortasında anket uygulanarak veri toplanmış ve elde edilen veriler SPSS 20.0 programı ile analiz edilmiştir. Araştırmada kullanılan anket formu iki kısımdan oluşmaktadır. Birinci kısımda katılımcının demografik özelliklerine ilişkin sorulara yer verilmektedir. İkinci kısımda ise Çelik ve Serinkan'ın (2011) çalışmalarında kullandıkları ankette 5'li likert ölçeğine göre (1-Kesinlikle katılmıyorum, 5-Kesinlikle katılıyorum) düzenledikleri, geçerlilik ve güvenilirlik testleri yapılmış 23 ifadeye yer verilmektedir. Bu ifadelerden 8'i tutumun "Bilişsel öge¹" boyutu, 7'si "Duyuşsal öge²" boyutu ve diğer 8'i ise "Davranışsal öge³" boyutu ile ilgilidir. Çalışmada tutumla ilgili olarak gerçekleştirilen analiz ve yorumlamalar genel tutum ve tutumun öğeleri kapsamında gerçekleştirilmiştir. Bu ifadelerin yanı sıra katılımcıların muhasebe alanında ilerleme yönelimlerinin tespit edilmesi amacıyla üç ifadeye daha yer verilmiştir. Araştırma kapsamında araştırmaya katılmak isteyen öğrencilerden kullanılabilir 117 anket elde edilmiştir. Bu sayı bölümde kayıtlı toplam öğrenci sayısının yaklaşık %44'üne tekabül etmektedir.

Veri analizinde öğrencilerin demografik özelliklerine ve tutum ifadelerine ilişkin frekans analizlerine yer verilmektedir. Demografik özellikler ve muhasebe tutumları farklarının tespiti için analizler yapılmadan önce verilerin normal dağılıp dağılmadığının tespit edilmesi için "Skewness" ve "Kurtosis" değerleri kontrol edilmiştir. "Skewness" ve "Kurtosis" değerlerinin -2,00 ile +2,00 aralığında olması halinde verilerin normal dağıldığı kabul edilmektedir (George & Mallery, 2010; Gravetter & Wallnau, 2014). Verilerin normal dağıldığı tespit edildikten sonra demografik özellikler değişkenleri için fark testlerinde One-way ANOVA ve Independent Samples T-testi kullanılmıştır.

3.2. Analiz ve Bulgular

Araştırmaya katılan öğrencilere ilişkin cinsiyet, okuduğu sınıf, mezun olduğu lise türü, normal öğretim-ikinci öğretim, tercih sırası, tercih istek durumu, muhasebe dersleri ile daha önce karşılaşma durumu ve öğrencinin istihdam durumuna ait sayısal bilgilere Tablo 1'de yer verilmektedir.

Tablo 1. Demografik Özellikler

	n	%		n	%
1.Cinsiyet			5.Normal öğretim – İkinci öğretim		
Kadın	59	50,4	Normal Öğretim	81	69,2
Erkek	58	49,6	İkinci Öğretim	36	30,8
Toplam	117	100,0	Toplam	117	100,0
2.Sınıf			6.Okuduğunuz bölümü üniversite tercihleri yaparken kaçınıcı sraya yazmıştınız?		
1. Sınıf	61	52,1	1-3	65	55,6
2. Sınıf	45	38,5	4-6	30	25,6
Uzattmalı	11	9,4	7-10	11	9,4
Toplam	117	100,0	11 ve üzeri	11	9,4

¹ Bilişsel öge: Görüş, bilgi ve inançlardır.

² Duyuşsal öge: Sevme, nefret etme ve korkma gibi duygulardır.

³ Davranışsal öge: Uzak durma ve yakınlaşma gibi davranışlardır.

		Toplam		117 100,0	
3.Mezun olunan lise türü		7.Aksaray üniversitesinden önce muhasebe dersi aldınız mı?			
Genel Lise	11 9,4	Evet	31 26,5		
Anadolu Lisesi	41 35,0	Hayır	86 73,5		
Ticaret Lisesi	12 10,3	Toplam	117 100,0		
Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi	34 29,1	8.Okuduğunuz bölümü isteyerek mi tercih ettiniz?			
Temel Lise	6 5,1	Evet	80 68,4		
İmam Hatip Lisesi	6 5,1	Hayır	37 31,6		
Diğer	7 6,0	Toplam	117 100,0		
Toplam	117 100,0				
4.Şuanda her hangi bir işte çalışıyor musunuz?		9.Çalıştığınız işte doğrudan muhasebe ile temas halinde misiniz?			
Evet	28 23,9	Evet	11 9,4		
Hayır	89 76,1	Hayır	17 14,5		
Toplam	117 100,0	Toplam	28 23,9		

Tablo 1’de yer alan bilgilere göre araştırmaya katılan öğrencilerin cinsiyet dağılımı 59 kadın, 58 erkek şeklindedir. Öğrencilerin %52,1’i 1. sınıf öğrencisi ve %69,2’si normal öğretimde yer almaktadır. %35’i anadolu liselerinden mezun olmuş ve araştırmaya katılan bütün öğrencilerin %73,5’i daha önce hiç muhasebe dersi almamışlardır. Öğrencilerin bölüm tercih sırasına bakıldığında %81,2’si okuduğu bölüme ilk 6 tercihleri arasında yer vermiş ve öğrencilerin %68,4’ü bölümü isteyerek tercih etmişlerdir. Öğrencilerin %23,9’u bir işte çalışmakta ve öğrencilerin %9,4’ü çalıştığı yerde muhasebe ile temas halindedir. Araştırma analizlerinden önce verilerin güvenilirliğinin tespit edilmesi amacıyla güvenilirlik testleri gerçekleştirilmiş ve elde edilen Cronbach’s Alpha değerlerine Tablo 2’de yer verilmiştir.

Tablo 2. Güvenirlik Testi Sonuçları

	Cronbach's Alpha	Madde sayısı
Genel tutum	,955	23
Bilişsel öge	,831	8
Duyuşsal öge	,927	7
Davranışsal öge	,929	8
Meslek tercih	,908	3

Sosyal bilimlerdeki araştırmalarda Cronbach’s Alpha değerinin 0,60 ve üzerinde olması durumunda verilerin analiz için güvenilir olduğu kabul edilmektedir (Loewenthal, 2004). Araştırmanın anketinde yer alan ifadelere genel tutum ve tutumun alt öğeleri bazında uygulanan güvenilirlik analizi sonuçlarının yer aldığı Tablo 2’deki Cronbach’s Alpha değerlerine göre verilerin analiz yapmak için güvenilirdir. Öğrencilerin araştırma anketinden yer alan ifadelere (1-Kesinlikle katılmıyorum – 5-Kesinlikle katılıyorum) verdikleri yanıtların ortalamaları genel tutum ve tutum alt boyutları bazında Tablo 3’te yer almaktadır.

Tablo 3. Frekans Analizi Sonuçları

Öge	İfade	Ort.	Std. Sapma	Genel Ort.
Bilişsel öge	1.Muhasebe zevklidir ve beni motive eder	3,39	1,144	3,655
	2.Muhasebe dersi seçtiğim bölüm için gereklidir	3,97	1,228	
	3.Muhasebe alanında iddialyım	3,09	1,156	
	4.Muhasebe öğrenmek zahmete değer	3,73	1,111	
	5.Muhasebeyi öğrenmek iş imkânlarını artırır	4,01	1,030	
	6.Muhasebe dersinde öğretilenler çalışma yaşamı için gereklidir	3,79	1,063	
	7.Muhasebeyi hayatım boyunca birçok yerde kullanacağım	3,53	1,134	
	8.Muhasebe dersi bölümden mezun olduktan sonra çalışmayı düşündüğüm meslek için gereklidir	3,73	1,304	

Duyuşsal Öge	9.Muhasebe derslerini severim	3,55	1,141	3,444
	10.Muhasebe çalışmayı isterim	3,55	1,283	
	11.Muhasebe sevdiğim dersler arasındadır	3,52	1,164	
	12.Muhasebe derslerinden zevk alırım	3,56	1,109	
	13.Genelde okulda muhasebe çalışmayı severim	3,16	1,098	
	14.Muhasebe çalışırken kaygılı olmam	3,09	1,160	
Davranışsal Öge	15.Muhasebe becerilerimi geliştirmeyi ve bu konuda daha çok çalışmayı isterim	3,68	1,142	3,360
	16.Muhasebe derslerini çalışırken çok rahat ve sakinim	3,26	1,269	
	17.Muhasebe dersleri ilgili ödevlerimi yaparken panik olmam	3,38	1,231	
	18.Daha fazla muhasebe bilgisi edinmeye çalışırım	3,70	1,053	
	19.Muhasebe çalışmaya başlayınca bırakamamam	3,04	1,206	
	20.Muhasebeyle ilgili problemleri çözmeye çalışırım	3,53	1,095	
	21.Yeni bir Muhasebe problemiyle uğraşırken kendimi rahat hissederim	3,05	1,136	
22.Derste çözümünü yarım kalan muhasebe sorularıyla uğraşmak bana zevk verir	3,22	1,260	3,490	
23.Muhasebe derslerindeki konuların işleniş yöntemlerini seviyorum	3,69	1,156		
Muhasebe dersleri genel tutum ortalaması				3,490
Meslek	24.Mezun olduktan sonra herhangi bir işletmede muhasebe departmanında çalışmak isterim	3,56	1,329	3,460
	25.Okuduğum programdan mezun olduktan sonra aynı alanda devam etmek isterim.	3,40	1,327	
	26.Mezun olduktan sonra eğitimime devam edip Serbest Muhasebeci ve Mali Müşavir olmak isterim.	3,42	1,385	

Tablo 3'te yer alan bilgilere göre öğrencilerin muhasebe derslerine yönelik genel tutum ortalaması 3,49'dur. 1-5 aralığında ele alındığında bu sonuç öğrencilerin olumlu yönde orta üzeri bir tutuma sahip olduklarını göstermektedir. Tutumun alt öğeleri açısından bakıldığında ortalamalar bilişsel öğede 3,655, duyuşsal öğede 3,444 ve davranışsal öğede ise 3,360'tır. Öğrencilerin muhasebe derslerine yönelik tutumlarında bilişsel öge ortalaması en yüksek, davranışsal öge ortalaması ise en düşük olan öge olarak karşımıza çıkmaktadır. Meslek tercihi açısından değerlendirildiğinde ise öğrenciler muhasebe mesleğini yapma isteği ortalaması 3,460'tır. Çoğunluk mezun olduktan sonra muhasebe alanında ilerlemek yerine herhangi bir işletmede muhasebe departmanında çalışmayı daha uygun görmektedir.

Genel tutum ortalamalarına bakıldığında öğrencilerin en çok katıldığı ifade *"5.Muhasebeyi öğrenmek iş imkânlarımı artırır"* ifadesidir. Bu ifade öğrencilerin muhasebe derslerini öğrendiklerinde mezun olduktan sonra profesyonel hayatta iş imkânlarını artırabileceğini düşündüklerini göstermektedir. En düşük ortalamaya sahip ifade ise *"19.Muhasebe çalışmaya başlayınca bırakamamam"* ifadesidir. Bu ifade muhasebeye yönelik literatürde çokça değinilen "muhasebe sıkıcıdır" düşüncesini destekler niteliktedir.

Tutumun alt öğeleri açısından değerlendirildiğinde öne çıkan ifadeler sırasıyla *"5.Muhasebeyi öğrenmek iş imkânlarımı artırır"*, *"15.Muhasebe becerilerimi geliştirmeyi ve bu konuda daha çok çalışmayı isterim"* ve *"18.Daha fazla muhasebe bilgisi edinmeye çalışırım"* ifadeleridir. Ortalamalar bu üç ifade açısından değerlendirildiğinde öğrencilerin muhasebe derslerinin kendilerine kazandıracığı avantajların farkında olduklarını ve bu doğrultuda daha çok çalışmaya hevesli olduklarını söylemek mümkündür.

Bilişsel öge kapsamında yer alan ifadelerde en yüksek ortalamaya sahip ifade *"5.Muhasebeyi öğrenmek iş imkânlarımı artırır"* ifadesi; en düşük ortalamaya sahip ifade ise *"3.Muhasebe alanında iddialyım"* ifadesidir. Bu durumu, öğrenciler kariyer fırsatı olması bakımında muhasebenin gelecekte kendileri için fayda sağlayacağını farkındadırlar ancak henüz yeterli bilgi donanımına sahip değillerdir şeklinde yorumlamak mümkündür.

Duyuşsal öge kapsamında yer alan ifadelerden en yüksek ortalamaya sahip ifade *"15.Muhasebe becerilerimi geliştirmeyi ve bu konuda daha çok çalışmayı isterim"* ifadesi; en düşük ortalamaya sahip ifade ise *"14.Muhasebe çalışırken kaygılı olmam"* ifadesidir. Bu durumu, öğrencilerin kendilerini muhasebe alanında geliştirme konusunda istekli oldukları ancak muhasebeye yönelik olumsuz ön yargıların, muhasebenin sayısal içerikli olmasının ve hukuki yönlerinin öğrenciler üzerinde kaygıya neden olduğu şeklinde değerlendirmek mümkündür.

Davranışsal öge kapsamında yer alan ifadelerden en yüksek ortalamaya sahip ifade “18.Daha fazla muhasebe bilgisi edinmeye çalışırım” ifadesi; en düşük ortalamaya sahip ifade ise “19.Muhasebe çalışmaya başlayınca bırakmamam” ifadesidir. Bu durumu öğrencilerin muhasebeye yönelik kendilerini geliştirmeye açık oldukları ancak muhasebenin yer yer birbirini tekrar eden işlemlerden oluşan bir yapıda olması nedeniyle ders çalışırken uzun süreler boyunca odaklanmada zorluk çektikleri şeklinde yorumlamak mümkündür.

Tutumun üç boyutu ve bulgular ele alındığında öğrencilerin muhasebeye yönelik tutumlarını şekillendiren gruplara ve özellikle de öğretilere sorumluluklar düşmektedir. Genel olarak el alındığında öğrenciler muhasebenin sunduğu potansiyel fırsatların farkında oldukları ancak derslerin verilmiş biçimleri, kullanılan materyaller ve kariyer fırsatlarının aktarılması ile ilgili çeşitli geliştirmelerle öğrencilere daha yararlı olunabileceğini söylemek mümkündür.

Araştırmaya katılan öğrencilerin muhasebe derslerine yönelik tutumlarının demografik özelliklere göre farklarının test edilmesi amacıyla analizler gerçekleştirilmiştir. Cinsiyet, normal öğretim-ikinci öğretim durumu, daha önce muhasebe dersi alma durumu, tercih isteği, çalışma durumu ve muhasebe derslerine yönelik tutum için Independent Samples T-testi uygulanmıştır. Okuduğu sınıf, mezun olunan lise türü, tercih sırası ve muhasebe derslerine yönelik tutum için One-way ANOVA kullanılmıştır. Fark testlerinin sonuçlarına Tablo 4’te yer verilmektedir.

Tablo 4. Demografik Özellikler ve Muhasebe Tutumu Analiz Test Sonuçları

Tutum, Tutum Öğeleri ve Meslek Tercihi	Değişkenler	N	Ort.	Standart Sapma	F ve Sig. (Farkın kaynağı)	
Genel Tutum	1. Sınıf	61	3,6664	,85025	F=3,888 Sig=, 023 ^a 1. Sınıf ile uzatmalı öğrenciler	
	2. Sınıf	45	3,3662	,72850		
	Uzatmalı	11	3,0079	,93328		
	Toplam	117	3,4890	,83347		
Bilişsel öge	1. Sınıf	61	3,8074	,81444	F=3,121 Sig=, 048 ^a 1. sınıf ile uzatmalı öğrenciler	
	2. Sınıf	45	3,5472	,68116		
	Uzatmalı	11	3,2500	,90312		
	Toplam	117	3,6549	,78846		
Duyuşsal öge	1. Sınıf	61	3,6206	,97446	F=3,192 Sig=, 045 ^a Uzatmalı ile 1. Sınıf öğrenciler	
	2. Sınıf	45	3,3460	,90478		
	Uzatmalı	11	2,8831	1,02383		
	Toplam	117	3,4457	,97057		
Davranışsal öge	1. Sınıf	61	3,5656	,93419	F=3,528 Sig=, 033 ^a Uzatmalı ile 1. Sınıf öğrenciler	
	2. Sınıf	45	3,2028	,90150		
	Uzatmalı	11	2,8750	1,15380		
	Toplam	117	3,3611	,96361		
Meslek tercihi	1. Sınıf	61	3,7377	1,31672	F=3,539 Sig=, 032 ^a Uzatmalı ile 1. Sınıf öğrenciler	
	2. Sınıf	45	3,2148	1,07110		
	Uzatmalı	11	2,9394	1,13351		
	Toplam	117	3,4615	1,23785		
Tutum, Tutum Öğeleri ve Meslek Tercihi	Değişkenler	N	Ort.	Standart Sapma	F ve Sig. (Farkın kaynağı)	
Duyuşsal öge	NÖ-İÖ	Normal Öğretim	81	3,5732	,90082	Sig. (2-tailed)=, 032
		İkinci Öğretim	36	3,1587	1,07001	
Duyuşsal öge	Daha önce muhasebe dersi alma	Evet	31	3,7281	,69630	Sig. (2-tailed)=, 025
		Hayır	86	3,3439	1,03675	
Davranışsal öge	Daha önce muhasebe dersi alma	Evet	31	3,7661	,70100	Sig. (2-tailed)=, 006
		Hayır	86	3,2151	1,00617	
Genel Tutum	Daha önce muhasebe dersi alma	Evet	31	3,7630	,59897	Sig. (2-tailed)=, 011
		Hayır	86	3,3903	,88553	

Bilişsel öge	Tercih istek	Evet	80	3,7703	,83733	Sig. (2-tailed)=, 009
		Hayır	37	3,4054	,60911	
Duyuşsal öge		Evet	80	3,5964	,97892	Sig. (2-tailed)=, 010
		Hayır	37	3,1197	,87903	
Davranışsal öge	Evet	80	3,5000	,95156	Sig. (2-tailed)=, 021	
	Hayır	37	3,0608	,93245		
Genel Tutum	Evet	80	3,6234	,86365	Sig. (2-tailed)=, 005	
	Hayır	37	3,1986	,68902		

Sig. 0.05 – *Bonferroni, ^bTamhane

Tablo 4'te yar alan analiz sonuçlarına göre Sig. Değeri 0,05'ten küçük olan değişkenlerde istatistiki olarak anlamlı fark bulgulanmıştır. Öğrencilerin okuduğu sınıf ve genel tutum, bilişsel öge, duyuşsal öge, davranışsal öge ve meslek tercihi değişkenleri arasında istatistiki olarak anlamlı farklılık vardır. Bu farklılık her grup için 1. sınıf öğrencileri ve uzatmalı öğrenciler arasındadır. 1. sınıf öğrencilerinin muhasebe derslerine yönelik tutumu uzatmalı öğrencilere kıyasla olumlu yönde daha yüksektir. Tablo 4'te yer alan ortalamalar incelendiğinde muhasebe derslerine yönelik tutum ve öğrencinin okuduğu sınıf ters orantılıdır. Öğrencinin okuduğu yıl sayısı arttıkça muhasebe derslerine olan olumlu tutum ortalaması azalmaktadır. Benzer şekilde öğrencinin okuduğu yıl sayısı arttıkça muhasebeyi meslek olarak yapma isteği ortalamaları azalmaktadır.

Normal öğretim ve ikinci öğretim öğrencileri ve muhasebe derslerine yönelik tutum analiz edildiğinde yalnızca tutumun duyuşsal öge boyutunda arasında istatistiki olarak anlamlı farklılık bulgulanmıştır. Normal öğretim öğrencilerinin duyuşsal öge ortalamaları ikinci öğretim öğrencilerine göre daha yüksektir. Diğer değişkenler arasında istatistiki olarak anlamlı farklılık yoktur.

Muhasebe ve Vergi Bölümünden önce muhasebe dersi alan öğrenciler ve muhasebe derslerine yönelik tutum analiz edildiğinde duyuşsal öge, davranışsal öge ve genel tutum ile daha önce muhasebe dersi alma değişkenleri arasında istatistiki olarak anlamlı farklılık bulgulanmıştır. Daha önce muhasebe dersi almış olan öğrencilerin muhasebe derslerine yönelik tutumları ortalamaları daha yüksektir.

Muhasebe ve Vergi Bölümünü tercih etme istekliliği ve muhasebe derslerine yönelik tutum analiz edildiğinde genel tutum, bilişsel öge, duyuşsal öge ve davranışsal öge ile tercih etme istekliliği değişkenleri arasında istatistiki olarak anlamlı farklılık bulgulanmıştır. Okuduğu bölümü isteyerek tercih eden öğrencilerin muhasebe derslerine yönelik genel tutum ve tutum alt boyutları ortalamaları daha yüksektir.

Cinsiyet, öğrencinin mezun olduğu lise türü ve muhasebe derslerine yönelik tutum arasında istatistiki olarak anlamlı bir fark bulunmamıştır. Öğrencilerin çalışma durumu, muhasebe alanında çalışma durumu ile tutum arasında istatistiki olarak anlamlı farklılık bulunmamaktadır. Ayrıca demografik özellikler ile muhasebe meslek tercihi arasında –öğrencinin okuduğu sınıf hariç- istatistiki olarak anlamlı farklılık bulunmamaktadır.

4. SONUÇ

Öğrencilerin muhasebe derslerine yönelik tutumları, muhasebe ile ilk kez karşılaştıkları derslerde şekillenmektedir. Bu derslerdeki “öğretici” faktörü başta olmak üzere fiziksel imkânlar, ders öğretim yöntemleri ve materyalleri gibi faktörler öğrencilerin muhasebe derslerine yönelik tutumlarını etkilemektedir. Öğrencilerin muhasebe derslerine yönelik olumsuz tutumunun değiştirilebilmesi için muhasebe derslerine yönelik tutumun ölçülmesi ve olumsuz tutuma neden olan faktörler için çözümlerin geliştirilmesi gerekmektedir.

Çalışmada Aksaray Üniversitesi, Sosyal Bilimler Meslek Yüksekokulu, Muhasebe ve Vergi Uygulamaları Bölümü öğrencilerinin muhasebe derslerine yönelik tutumları incelenmektedir. Araştırmaya katılan ön lisans öğrencilerinin muhasebe derslerine yönelik tutumlarının ortalamasının olumlu yönde ortanın üzerinde olduğu görülmektedir. Muhasebeye yönelik genel olumsuz tutumun tersine bulgularan olumlu tutum literatürdeki benzer çalışmalarla (Aygün & Gerekan, 2012; Kandemir, Kardeş, & Baykut, 2016; Costa, Gomes, Rosa, & Batalhone, 2015; Utku & Erol, 2015) paralellik göstermektedir. Demografik özelliklere ilişkin gerçekleştirilen fark testlerinin sonuçlarına göre öğrencilerin okuduğu sınıfa göre muhasebe derslerine yönelik tutumları farklılaşmaktadır. Bu bulgu Coşkun vd.'nin (2017) çalışmalarındaki bulguları destekler niteliktedir. Ayrıca daha önce muhasebe eğitimi alan öğrencilerin muhasebe derslerine yönelik tutumunun daha olumlu olması Çakır vd.'nin (2014) çalışmalarındaki bulgularla paralellik göstermektedir. Çalışmada

cinsiyet, mezun olunan lise türü ve muhasebe derslerine yönelik tutum değişkenleri arasında istatistiki olarak anlamlı fark bulunmamıştır. Bu bulgu Aksu & Oral'ın (2017) çalışmasındaki bulgulardan farklı olmakla birlikte; Coşkun vd.'yi (2017) destekler niteliktedir. Ayrıca okuduğu bölümü isteyerek tercih eden öğrencilerin muhasebe derslerine yönelik genel tutum ve tutum alt boyutları ortalamaları olumlu yönde daha yüksek tespit edilmiştir.

Araştırma sonucunda elde edilen bir diğer önemli bulgu, öğrencilerin okuduğu yıl sayısı arttıkça muhasebe derslerine yönelik tutum ortalamalarında düşüş olmaktadır. Bu bulgu bazı çalışmalarla (Geiger & Ogilby, 2000; Marriott & Marriott, 2003; Góis & Brás, 2013) benzerlik göstermektedir. Bu noktada muhasebe derslerine yönelik tutumda en önemli unsur olan öğreticilere öğrencilerin muhasebe derslerine tutumlarının olumlu yönde geliştirilebilmesi sürecine destek konusunda sorumluluk düşmektedir.

Tutumun üç boyutu olan “Bilişsel öge, Duyuşsal öge ve Davranışsal öge” ve öğrencilerin muhasebeye yönelik tutumu ele alındığında, genel olarak öğrenciler gelecekte muhasebenin sunduğu potansiyel fırsatların farkında oldukları ve muhasebe açısından gelişime hazır olduklarını söylemek mümkündür. Ancak öğrenciler muhasebe alanında iddialı olmadıklarını ve muhasebe bilgisi edinirken kaygılı olduklarını ve sıkıldıklarını belirtmektedirler. Bu kapsamda derslerin verilmiş biçimleri, kullanılan materyaller ve kariyer fırsatlarının aktarılması ile ilgili çeşitli geliştirmelerle öğrencilere daha yararlı olunabileceğini söylemek mümkündür.

Gelecek araştırmalarda öğrenciler, meslek mensupları ve öğreticileri kapsayan farklı grupların aynı araştırmada bir araya gelmeleri sağlanarak muhasebe mesleğine yönelik tutum kapsamında ihtiyaçlar/beklentiler ve çözüm önerileri üzerine nicel ve nitel araştırmalar gerçekleştirilebilir.

KAYNAKÇA

Akpınar, S., & Yıldız, Ş. (2018). Muhasebe Eğitimi Alan Öğrencilerin Muhasebe Algılarına Yönelik Metaforlar. *Muhasebe ve Finansman Dergisi*, Ocak, 91-114.

Aksu, İ., & Oral, T. (2017). Lisans Öğrencilerinin Muhasebe Dersine Yönelik Algı Tutum Ve Başarı Durumlarına İlişkin Bir Araştırma. *Journal Of Social And Humanities Sciences Research*, 4(12), 706-717.

Aygün, D., & Gerekan, B. (2012). Muhasebe Dersini İlk Defa Alan Öğrencilerin Derse Yönelik Algılarının Tespiti: Karşılaştırmalı Bir Alan Araştırması. *Yönetim ve Ekonomi Araştırmaları Dergisi*(18).

Byrne, D. M., & Willis, P. (2005). Irish secondary students' perceptions of the work of an accountant and the accounting profession. *Accounting Education: an International Journal*, 14(4), 367-381.

Costa, P. d., Gomes, G. d., Rosa, N., & Batalhone, P. P. (2015). An Analysis of Student Perceptions of Introductory Accounting Classes. *International Journal of Advances in Management and Economics*, 4(4), 39-56.

Coşkun, S., Kır, A., & Özbay, F. (2017). Meslek Yüksekokulu Muhasebe Bölümü Öğrencilerinin Muhasebe Eğitimine Bakış Açılarının Ve Mesleki Eğitimden Beklentilerinin Değerlendirilmesi. *Uluslararası Yönetim İktisat ve İşletme Dergisi*, Özel Sayı, 314-329.

Çakır, N., Canbaz, S., & Gümüş, S. (2014). Meslek Yüksekokulu Öğrencilerinin Muhasebe Eğitimindeki Algı ve Beklentilerinin Belirlenmesine Yönelik Bir Araştırma: Uzunköprü MYO Örneği. *Uluslararası Hakemli Pazarlama Ve Pazar Araştırmaları Dergisi*, 2(1).

Çelik, M., & Serinkan, C. (2011). Muhasebe Dersine Yönelik Tutumlarda Üniversite Öğrencilerinin Bireysel ve Bölümsel Farklılıkları. *MÖDAV*(3), 289-321.

Ertuğrul, İ., & Özdemir, S. (2014). Muhasebe Dersi Alan Ön Lisans Ve Lisans Öğrencilerinin Derse Yönelik Tutumlarının Tespiti: Ege Bölgesinde Bir Uygulama. *Niğde Üniversitesi İİBF Dergisi*, 7(1), 204-214.

Geiger, M. A., & Ogilby, S. M. (2000). The first course in accounting: students' perceptions and their effect on the decision to major in accounting. *Journal of Accounting Education*, 18, 63-78.

George, D., & Mallery, P. (2010). *SPSS for Windows Step by Step: A Simple Guide and Reference* (10th Edition b.). Boston: Pearson.

Góis, C., & Brás, F. A. (2013). In the aftermath of the Bologna process: exploring the master students' perceptions on accounting in two portuguese higher education institutions. *The Spanish Journal of Accounting, Finance and Management Education*, 4, 34-55.

Gör, Y. (2017). Farklı Eğitim Programlarındaki Öğrencilerin Finansal Muhasebe Dersine İlişkin Algılarına Yönelik Bir Uygulama: Çankırı Örneği. *Uluslararası Yönetim İktisat ve İşletme Dergisi, Özel Sayı*, 369-380.

Gravetter, F., & Wallnau, L. (2014). *Essentials of statistics for the behavioral sciences* (8th Edition b.). Belmont: CA:Wadsworth.

<https://obs.aksaray.edu.tr/oibs/bologna>. (2019, 10 21). [https://obs.aksaray.edu.tr/oibs/bologna/start.aspx?gkm=074038800355053445636690377563440433342214635485355753333631120](https://obs.aksaray.edu.tr/oibs/bologna:https://obs.aksaray.edu.tr/oibs/bologna/start.aspx?gkm=074038800355053445636690377563440433342214635485355753333631120) adresinden alındı

Kandemir, T., Kardeş, Z., & Baykut, E. (2016). Meslek Yüksekokulu Öğrencilerinin Muhasebe Eğitimine Bakış Açıları: Afyon Kocatepe Üniversitesi Meslek Yüksekokulları Örneği. *Afyon Kocatepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 18(2), 133-151.

Kızıl, C., & Gencer, K. (2016). Muhasebe Dersi Alan Öğrencilerin Başarısına Etki Eden Faktörlerin Tespiti: Yalova Üniversitesi'nde Bir Uygulama. *Siyasal Bilgiler Fakültesi Dergisi*, 1(2), 67-110.

Kutlu, H. A., & Öztürk, S. (2018). Basic Factors That Affect The Students Attitudes Towards Accounting Courses: A Research. *Journal of Research in Business*, 3(1), 9-30.

Loewenthal, K. M. (2004). *An introduction to psychological tests and scales* (2nd Edition b.). Hove: UK: Psychology Press.

Malthus, S., & Fowler, C. (2009). Perceptions of accounting: a qualitative New Zealand study. *Pacific Accounting Review*, 21(1), 26-47.

Marriott, P., & Marriott, N. (2003). Are we turning them on? A longitudinal study of undergraduate accounting students' attitudes towards accounting as a profession. *Accounting Education*, 12(2), 113-133.

Tuğay, O. (2014). Muhasebe Dersi Alan Öğrencilerin Muhasebe Dersine Yönelik Algıları ve Muhasebe Öğretim Elemanlarından Beklentileri Üzerine Mehmet Akif Ersoy Üniversitesinde Bir Araştırma. *Eskişehir Osmangazi Üniversitesi İİBF Dergisi, Aralık*, 49-68.

Utku, B. D., & Erol, İ. (2015). Lisans Öğrencilerinin Muhasebeye Giriş Dersine Yönelik Algılamalarının Belirlenmesi. *Journal of Accounting, Finance and Auditing Studies*, 1(3), 91-104.

Wells, P. K. (2015). New Zealand High School Students' Perception of Accounting: How and Why Those Perceptions Were Formed. *Accounting Education: an international journal*, 24(6), 461-479.